

at den kunde faae denne Mand til sin Præst. Det maa jo nemlig erindres, at den ikke er gaaet letstindig til Sagen, men har forhørt sig i Forveien hos Provst og Bisp, om der kunde være nogen Rimelighed for dette, som er sket. De have ikke kunnet faae noget Svar; men have efter alt det Foreliggende maattet gaa ud fra, at der ikke var Noget i Veien. Saa byggede de en Kirke, hvilket de ellers ikke havde behøvet, satte sig i store Bekostninger, og saa kom Afgjørelsen, at Pastor Brückner ikke kunde være deres Præst. Hvis nu hans Udtalelser vare faldne i Mellemtiden, kunde man forstaa det, men da det er Udtalelser, der ere faldne lang Tid tidligere, og Udtalelser, der ere faldne, medens han fungerede paa Sognepræstens Begne i Starup, forstaaer jeg ikke, at man allerede den Gang er skredet ind. Thi det kan da vel ikke være Meningen, at det nok kan tilstedes en Sognepræst at føre mindre ren Lære, medens det under ingen Omstændigheder kan tilstedes en Valgmenighedspræst. Det kan jeg i hvert Fald ikke forstaa. Smidertid, det, der for mig er Hovedsagen, er ikke dette enkelte Tilfælde, det er ikke den Hensynsløshed, som jeg ganske vist mener, man bør paatale, overfor Pastor Brückner og Menigheden derovre, men det er den Fare, den Fremgangsmaade, der her er slaaet ind paa, vil medføre for hele den danske Folkekirke. Vi have ogsaa før set, at Anerkjendelse som Valgmenighedspræst er nægtet, eller i hvert Fald taget tilbage af forskjellige Grunde, men saa vidt jeg erindrer, er det første Gang i lange Tider, at nogen Præst er blevet afskediget — hvad der jo falder sammen med dette — paa Grund af sit Forhold til Læren. Jeg tror, at skøndt denne Sag ikke har været, for i det samlede Kirkeraad, det vil sige at de to læge Medlemmer ikke have været med i Raadslagningen, saa er der alligevel en Sammenhæng mellem dette og Oprettelsen af Bispeeraadet, og det har en ikke ringe Betydning. Saalænge Ministeren skulde afgjøre saadanne Ting paa egen Haand, har Ministeriet altid været meget varsomt med at afskedige Præster paa Grund af deres Forhold til Læren. Det forstaaer jeg saa godt. Kultusministeriet vil vanskeligt kunde paatage sig noget Ansvar i den Henseende. Den enkelte Bisp har ogsaa været meget varsomt med at gjøre et saadant Skridt, men nu, da der er kommet Organisation, kan det godt være, at Sagen ikke har været bragt frem i det formelle Møde, hvor Kirkeraadet har været samlet, men naar der kommer et Bispeeraad til Stede, opstaaer der med det Samme Byst til at regulere Spørgsmaal om Læren. Thi medens Ministeren ikke

føler sig kaldet dertil, medens den enkelte Bisp vil have Betænelighed derved, vil en saadan Forsamling af Landets Biskopper føle sig kaldet til at afgjøre saadanne Ting, og Ministeren vil ganske naturligt tage Hensyn til en saadan Forsamlings Udtalelser og næsten være nødt til at gjøre, hvad denne Forsamling af Biskopper bestemmer i saa Tilfælde. Men hvad er dermed sket? Dermed er der sket, at vi for Fremtiden med Hensyn til den Lære, der skal føres i Folkekirken her i Landet, ere voldgivne til de 7 Mænd, der tilfældig ere Bisper. Hvis det var saa, at man kunde gaa ud fra, at Bisperne alle Tider vare i Overensstemmelse med sig selv med Hensyn til Lærespørgsmaal, nu vel, saa havde man en Autoritet, der stod fast. Men nu er det jo en bekendt Sag, at Meningerne om saadanne Sager skifte meget hurtig, og vi have for ikke saa forkræftelig lang Tid tilbage — det var i Mæret 1826 — haft 7 Biskopper, som ved Kristendommens Tusindaarsfest udstedte et Hyrdebrev, der, hvis det var kommen for de nuværende 7 Bisper, havde gjort, at alle de 7 Gamle vare blevne afskedigede uden Naade; thi deres Opfattelse var saa stridende mod den, der nu sandsynligvis er raadende blandt Bisperne her til Lands, at de ikke havde kunnet bestaa for deres Dom. Jeg siger: den Opfattelse, der nu sandsynligvis er raadende blandt Bisperne her til Lands. Der er nemlig den Ting til, at der er intet Mennekte, der veed, hvilket kirkeligt Standpunkt vore nuværende 7 Bisper i Grunden staa paa. Vore nuværende 7 Bisper ere selvfølgelig alle hæderlige og agtværdige Embedsmænd, men jeg tror ikke, Noget vil paastaa, at der blandt Danmarks 7 Bisper findes en Eneste, der, hvis han ikke var Biskop, vilde være nogen kirkelig Autoritet her i Landet. For nogle Aar tilbage havde vi Biskopper som Kiertegaard, Monrab, Martensen og flere Andre, Mænd, der nødte Ansæelse som kirkelige Autoriteter, ogsaa uafhængig af den Stilling, de indtog som Biskopper. Men det skulde have undret mig meget, om disse Mænd vilde have været med til at træffe alt for strenge Bestemmelser med Hensyn til Læren, thi de vare Allensammen mere eller mindre tjætterste. Om det saa er Biskop Martensen, er det jo en bekendt Sag, at heller ikke han kunde staa Maal for den rene Lære, saaledes som det lader til, at vore nuværende Bisper ville gjøre den gjældende. Vore nuværende Bisper lade ikke blot til at ville gjøre gjældende som Norm, hvad der findes i de symbolske Bøger, men ogsaa hvad der ikke findes deri. Thi den Udtalelse